

SEQUAH WONDEROLIE

Hoe wellness massage in 1892 succesvol aan de man gebracht werd

Naar Emiel Andelhof

In een vorige GT aflevering zagen we Giele, de Geernaardmarchand, door de Gentse straten trekken en hoorden we (bijna) zijn krachtige stem de koopwaar aankondigen. Van dat brokske Gents leven konden we genieten dank zij een beschrijving van Emiel Andelhof. Dezelfde rond WO II populaire folklorist had het in zijn verhaal ook uitgebreid over het ‘optreden’ van Giele in een publieke therapeutische sessie, of een show die daarvoor moest doorgaan. Zijn ‘vastgeroeste’ gewrichten werden ingewreven met ‘Prairie Flower’ wonderolie en stevig gemasseerd. Daarna mocht de man zijn herwonnen soepelheid demonsteren aan het publiek, dat deskundig opgestoott werd om de olie van de firma Sequah te kopen. Dat verliep ongeveer als volgt.

Giele, de geernaardmarchand, ‘genezen’

Toen de fameuze kwakzalver ‘dokter’ Sequah, of althans een van de figuren die zich daarvoor liet doorgaan, naar Gent kwam, was Giele er als een van de eersten bij in de zaal Valentino aan de Kuiperskaai om zich door hem te laten onderzoeken en ‘genezen’. Met zo’n kleurrijke, heel bekende figuur op het toneel moest de therapeutische show wel slagen. Andelhof beschreef de behandeling ‘van horen zeggen’, maar we mogen wel aannemen dat het ongeveer zo in zijn werk ging.

Giele werd verzocht zich te ontkleden en op de tafel van Corvilain, een sterk gebouwde masseur, te gaan liggen. Een flesje werd ontstopt, de olie op de aangetaste lichaamsdelen uitgegoten en vervolgens stevig ingewreven. Spieren en gewrichten, ’t werd alles krachtig in beweging gebracht. Met blote handen en armen masseerde de kerel de zieke lichaamsdelen van Giele, die de behandeling precies niet als een plezierig tijdverdrijf aanzag. De geernaardmarchand doorstond effenaf zware folteringen, maar hield het uit om beterswille, terwijl het bovenlijf van Corvilain drupte van het zweet. Toen de pijnlijke be-

handeling afgelopen was, vroeg Sequah Giele zijn benen vrij te bewegen, naar willekeur te draaien en te plooiën. Giele die een half uur geleden nog stram stond, bewoog nu vlot en soepel. De wonderbare genezing van zo'n bekende figuur miste zijn effect niet. De flesjes Prairie Flower olie vlogen over de toonbank.

Achteraf zou echter blijken dat de genezingen maar tijdelijk waren, want, schrijft Andelhof, de meesten werden langzamerhand opnieuw van de reumatiek aangetast, zoals voorheen. Het herhaald insmeren met de wonderolie hielp hen niet in het minst. Hoe dat met Giele zelf zat is onduidelijk. Andelhof schrijft 'Wat Giele betreft, we hebben hem enkel veel later leren kennen en hebben toen niets bijzonders aan hem meer vastgesteld, tenzij dat hij geen al te normale gang had'.

De echte indiaan had er niets mee te maken

De man die in Gent de show georganiseerd had, moest even later zijn aangekondigde tour onderbreken. Hij vertrok ijlings naar Engeland: de politie zat achter zijn vodden. Het was een Engelse firma die meerdere als indianen uitgedoste verkopers in dienst had, die zich allemaal lieten doorgaan voor Sequah. Ze opereerden in diverse delen van de wereld en werkten samen met masseurs. De zaak floreerde vooral in de jaren 1890, de tijd waarin het hierboven geschilderde tafereeltje zich afspeelt. De gelijkenis met sommige praktijken in hedendaagse 'wellnesscentra' valt op.

De echte Sequoyah (ca. 1770-1843), een historisch personage, had niets te maken met die zwendel. Hij werd geboren als zoon van een Cherokee vrouw en een blanke handelaar. Zijn grote verdienste bestond er in dat hij de taal van zijn moeders stam wist om te zetten in schrift. De bekende reuzenboom werd daarom naar hem genoemd.